

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

Кафедра культурології та кіно -, телемистецтва
(назва кафедри)

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни **ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ** (назва дисципліни)

для освітнього ступеня **БАКАЛАВР**

спеціальності 014. Середня освіта. Мова і література (російська,
англійська)

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 03.09.19р.

Завідувач кафедри _____ (підпис) Шелупахіна Т.В.

Перезатверджено: протокол № 1 від 30.08.2021

Перезатверджено: протокол № _____ від _____

Перезатверджено: протокол № _____ від _____

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Робоча програма навчальної дисципліни «Основи медіаграмотності»

1. **Назва дисципліни.**
«Основи медіаграмотності»
2. **Код дисципліни.**
[CO_Рос_Англ_бак_20].
3. **Тип дисципліни.**
За вибором
4. **Рік (роки) навчання.**
3
5. **Семестр / семестри.**
5
6. **Кількість кредитів ECTS.**
5,0
7. **Відомості про викладача (викладачів).**
Бурім Олена Василівна – викладач кафедри культурології та кіно -, телемистецтва.
E-mail: burim.helena@gmail.com

Мета вивчення дисципліни (в термінах результату навчання й компетенції).

Метою навчальної дисципліни є формування теоретичних знань студентів з основ медіаграмотності і практичних навичок ефективної та безпечної взаємодії із сучасним медіа середовищем.

- **Знати:**
 - структуру та сутність сучасного медіасередовища;
 - базові засади функціонування медіа;
 - принципи інформаційної безпеки
- **Уміти:**
 - максимально використовувати можливості сучасного медійного поля з метою творчого розвитку та саморозвитку особистості із дотриманням принципів інформаційної безпеки

Мета та завдання курсу сприяють досягненню програмних результатів і забезпечують реалізацію низки компетентностей, як-от:

Програмні результати навчання:

ПРН 5. Знає основи цифрових пристроїв, онлайн- сервіси мережі Інтернет; знає правила критичного оцінювання інформації та критерії медіа грамотності; професійні онлайн спільноти та електронні (цифрові) ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя; мережевий етикет у професійній діяльності; правила безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину.

ПРН 9. Знає сучасні методи науково-дослідницької, проблемно-пошукової роботи за спеціальністю, вимоги законодавства щодо академічної доброчесності та використання об'єктів авторського права.

ПРУ 1. Уміє застосовувати набуті знання в освітньому процесі, професійному спілкуванні;

сприяє опануванню учнями іноземної мови, літератури для вирішення комунікативних завдань у практичних ситуаціях, розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в галузі мовно-літературної освіти.

ПРУ 7. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності критично оцінювати достовірність, надійність інформації, вплив інформації на свідомість і розвиток учнів; використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та наповнювати власне е-портфоліо; уникати небезпек в інформаційному просторі; забезпечувати захист і збереження персональних даних; аналізувати досвід роботи вчителів, моделювати елементи педагогічної діяльності.

ПРУ 8. Володіє методами і прийомами науково-дослідницької, проблемно-пошукової діяльності в мовно-літературній освіті, уміє здійснювати наукове дослідження й публічно презентувати отримані результати з урахуванням вимог академічної доброчесності.

Комунікація.

ПРК 1. Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу, розуміє й цінує мультикультурність.

ПРК 2. Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРК 3. Організовує педагогічну комунікацію суб'єктів освітнього процесу, ефективно співпрацює в команді в педагогічному колективі закладу освіти та інших професійних об'єднань.

ПРК 4. Забезпечує діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.

Автономія і відповідальність

ПРА 1. Усвідомлює значущість своєї професії, має сформовані ціннісні орієнтири, здатний аналізувати та вирішувати значущі світоглядні проблеми та приймати рішення, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві.

ПРА 4. Усвідомлює необхідність навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту кваліфікацію.

Загальні та фахові компетентності, які формуються у процесі вивчення дисципліни:

ІК 01. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології для виконання завдань у сфері професійної діяльності, зокрема, для пошуку, оброблення інформації з різних джерел (друкованих, цифрових).

ЗК 4. Здатність учитися протягом життя й оволодівати сучасними знаннями; розвивати свій інтелектуальний рівень, розширювати загальнокультурний світогляд на різних етапах професійного зростання.

ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, виконанні професійних завдань, реалізації педагогічних функцій в умовах мінливого освітнього середовища, прийнятті ефективних рішень у професійній діяльності, відповідально ставитись до обов'язків, мотивувати людей задля досягнення спільної мети.

ЗК 6. Здатність до генерування нових ідей (креативність), використання інновацій у

професійній діяльності, виявлення та розв'язання проблем, ініціативність та підприємливість.

ЗК 7. Здатність цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві.

ЗК 9. Здатність до критичного, раціонального мислення, толерантності до різних ідей, нових точок зору і фактів дійсності, самооцінки, формулювання відповідної аргументації для розв'язання проблем, усвідомлення необхідності самоосвіти, фізичного вдосконалення, дотримання здорового способу життя з метою реалізації особистісного потенціалу й користі суспільству.

ЗК 10. Здатність до письмової й усної комунікації засобами української, російської й англійської мов; володіння різними видами мовленнєвої діяльності; спроможність розв'язувати комунікативні завдання російською, англійською мовами як усно, так і письмово, удосконалювати мовленнєві навички.

ЗК 11. Здатність працювати в команді та автономно. Здатність планувати власну діяльність, керувати часом, критично оцінювати, аналізувати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Передумови (актуальні знання, необхідні для опанування дисципліни).

Знання з таких освітніх компонентів: «Українська мова як іноземна», «Практичний курс англійської мови», «Практичний курс російської мови і культура мовлення», «Актуальні питання історії української державності та культури»

8. Зміст дисципліни.

№	Змістовні модулі та їхня структура	денна форма навчання					заочна форма навчання				
		загальна кількість лекцій	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійна робота	загальна кількість лекцій	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійна робота		
Перший модуль											
1.1.	Предмет і завдання курсу «Основи медіа грамотності».	7	2		5	12	2			10	
1.2.	Роль медіа у формуванні сучасної картини світу.	7	2		5	12	2			10	
1.3.	Види і функції медіа.	14	2	2	5	12	2			10	
1.4.	Друковані медіа.	14	2	2	10	10				10	
1.5.	Радіо як мас-медіа.	16	4	2	10	10				10	
1.6.	Телебачення.	16	4	2	10	10				10	
Другий модуль											
2.1.	Кінематограф як вид мистецтва та форма соціальної комунікації.	16	4	2	10	15				15	
2.2.	Загальні тенденції в сфері нових медіа. Інтернет і мобільний контент.	16	4	2	10	15				15	
2.3.	Вплив медіа на розвиток особистості.	16	4	2	5	17	2			15	
2.4.	Маніпулятивні можливості медіа.	16	4	2	10	17	2			15	
2.5.	Реклама як інструмент маніпуляцій.	16	4	2	5	15				15	
2.6.	Аналіз медіатекстів різних видів медіа.	14	2	2	5	15				15	
						15				15	
	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН	150	40	20	90	150	10			140	

9. Список рекомендованої навчальної літератури.

1. Вступ до новинної грамотності. – К.: АУП, 2015. – Режим доступу: <http://aup.com.ua/books/hf/>
2. Гуменюк Л. О., Потапова В. І. Практична медіаграмотність для бібліотекарів. – К.: АУП, ЦВП, 2015 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://aup.com.ua/books/mbm/>.
3. Іванов В., Сердюк В. Журналістська етика: 3-є вид., випр. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 224 с.
4. Коваленко П.О., Мокрогуз О.П. Навчальна програма з основ медіаграмотності 8(9) клас: пропедевтичний курс. – К.: 2013. – 21 с.
5. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ispp.org.ua/news_44.htm. – Загол. з екрану. – Мова укр.
6. Літостанський В. В., Іванов В. Ф., Іванова Т. В., Волошенюк О. В., Даниленко В. І., Мележик В. П. Основи медіаграмотності: Програма для загально освітніх навчальних закладів 10-11 класів із навчанням українською мовою, а також російською та іншими мовами національних меншинств / В.В. Літостанський, В. Ф. Іванов, Т. В. Іванова, О. В. Волошенюк, В. І. Даниленко, В. П. Мележик. – К.: АУП, 2014 – 17 с.
7. Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін: Посібник для вчителя / За ред. В. Іванова, О. Волошенюк, О. Мокрогуза – К.: Центр вільної преси, Академія української преси, 2016. – 201 с.
8. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за науковою редакцією В. В. Різуна. — К.: Центр вільної преси, 2013. – 352 с.
9. Онкович Г. В. Технології медіаосвіти / Г. В. Онкович // Вища освіта України; тем. вип. «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору: моніторинг якості освіти». – 2007. – Т. 5 (додаток 3). – С. 357-363.
10. Онкович Ганна Медіа-педагогіка і медіа-освіта: поширення у світі / Ганна Онкович // Дивослово, 2007. №6. – С.2-4.
11. Почепцов Г. Пропаганда 2.0: Новые измерения в действии. – Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/trends/1411978127/propaganda_20_novye_izmereniya_v_deystvii/
12. Пошук і збір інформації: Навчальний посібник / За загал. ред. В. Ф. Іванова, А. Коль. – К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2006. – 308 с.
13. Практична медіаосвіта: авторські уроки. Збірка / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за науковою редакцією В. В. Різуна та В. В. Літостанського. – К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. – 447 с.
14. Федоров А.В. Развитие медиакомпетентности и критического мышления студентов педагогического вуза. М.: Изд-во МОО ВПП ЮНЕСКО «Информация для всех», 2007. 616 с.
15. Шейбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність: Підручник для вчителя / Сінді Шейбе, Фейз Рогоу/ Перекл. з англ. С. Дьома; за загал. ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк. – К.: Академія української преси, Центр вільної преси. 2014. – 319 с. – С. 188.

10. Технології викладання та атестації.

Діяльність студента:

- слухання лекцій;
- виступ з повідомленням на практичному занятті;
- участь у дискусії на практичному занятті;
- аналіз медіатекстів;
- створення власних медіатекстів;
- самостійне конспектування першоджерел та їх аналіз;
- написання кейсів.

Поточний контроль:

Проведення контрольних модульних робіт, зокрема тих, що виконуються під час аудиторних занять.

Форма семестрового контролю:

Залік

11. Критерії оцінювання (у %).

Семестрову рейтингову оцінку розраховують, виходячи з критеріїв:

- письмові модульні контрольні роботи – 40%;
- результати роботи на практичних заняттях – 40%;
- самостійна робота – 20%.

Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість відсотків	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти
90 - 100	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших здобувачів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для
83 - 89	Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці.
75 - 82	Недостатньо повно засвоює навчальний матеріал, намагається застосовувати знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці.
63 - 74	Володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу.
50 - 62	Частково володіє навчальним матеріалом, не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації має елементарні нестійкі навички виконання завдання
20-49	Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки.
1 - 19	Не володіє навчальним матеріалом.

Підсумковим балом є арифметична сума балів, отриманих здобувачем вищої освіти за всі види робіт з освітнього компонента. Максимальна кількість балів становить 100 балів.

Виставлення семестрової оцінки за освітнім компонентом регламентується п. 3.8 Положення про організацію освітнього процесу в ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/poloj_organiz_ocv_prot_s_nov2020.pdf).

У разі, якщо здобувач вищої освіти вважає оцінку за екзамен або залік необ'єктивною, він може подати звернення про оскарження результатів оцінювання відповідно до процедури (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_10_prot_s_zabezp_yakist_osvita_2020.pdf). Перескладання

освітнього компонента відбувається за процедурою: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_2_prot_s_zabezp_yakist_osvita.pdf. Проведення факультативних занять для повторного оцінювання освітнього компонента відбувається за процедурою: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_3_prot_s_zabezp_yakist_osvita_2020.pdf.

12. Мови викладання.

Українська.